

ԻԼՆԱԹ

Կէտիկ բաշատ Գառնիկ Զա-
մառն զգալիքնաւ 19 նիւմերո ին
մա լազգաւ քնարիկ խանէ, հէր
թարաք միւրէմէլ Ետլը պոյա ին
պոյանմըլ օրուդու, ինէ ալթը Զա-
մառն մուրիւղամ օտա ինէ թարա-
ցա, պազէ, մաթպախ, մաղաղա,
սարնըն վէ գուեռաւ պուրնաւա-
ղա հալաէ հէր գաշ սէնէ ինի իս-
թէնիկ իսէ ինարէ վիւրլէնէ. ք օ-
տուղունաւն թալիպ օրաղարըն
Սուլթան Զամառն Զառնալիսնաէ Է-
սառ Էֆէնիս խանընաւ մաղիմ
սարափա մալաւաւթ ինմէլէրի
խան օրուդու:

Ենի գառա խարիճինաէ վազը
թուղա մաղալինէ մի ինմալը թու-
մալանըն, ճիւղէթի Ենմինաւն,
Գուա գառա թարաքնաւ քնարիկ,
պաղալ տիւրքնաւ գառալ,
թուլէն, թալմինէն եւլը, վէ ալ-
ղէն, մէպոն վէ ինմիհաւը օտա,
վէ վաւաթը օտ օտըլ պուլուղ զը-
րալ օրաւ մաղալըն, ին պու թուգան
ալթը սէնէս, մարթ խալթիտալըն,
աւան շուպթըլը զուլթին տէլին,
պիւր սէնէլին, իւրինճի ալթիլէի
պէլէալինէ, տէրալթի միւղալէ-
տէ օրաղա, Ենիլըմի իւրի աւաթ
Սուլթանը ալթընաւ թալիպի Էօ-
տէսինաէ պուրնաւալընաւն, վէ
մարթըն օթուղ պիւրինճի կիւնի,
հէր քիւնի Էօտէսինաէ թէգալ-
րալ խալթ իսէ, գառալը գալթիսի
իւրա գրընաւաղընաւն, վէ տաղա
զիւտալէն թալիպ օրաղարըն պէ-
տէլը մէպուրը արթըրալը, վէ շէ-
րալթի ինչալէն մալաւալըն արաղ
իւղը, ալթիլէ, յէ մալաւաւթ ին-
լէմէլէրի:

Յիւլ 17 մարթ 96

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԲԱՍՄԱԲԵՆՈՒԹԻՒՆ

Ուղղութիւնը ընթերցումաց
Մատենադարանաց նախնաց
Եւ նշանակութեան բառի ինչ

ԳՐԵԱՅ

Նորայր Բ. Բէլաշապէ

128 Երեսէ բաղկացեալ ութա-
ծալ գրքով մատենիկ մ'է բաժան.
Ետլ յերթու մատուն: Առաջին
մէջ Պ. Նորայր կը ընէ մինչև զարդ-
հարաւարակեալ նախնաց մատե-
նադարանի, Ենիլի, Խորնա-
ղի, Փարսիցի, Ոսկեալ, Աղա-
թանգի, Փ. Բիւզանդացի, որոնց
Բարդի վերջինայն, Ետլն Ետլն,
ուղղութիւնը բաղաւ միւրակ ընթեր-
ցումանը Եւ դուր հանրով հե-
ղինակին կամ թարգմանին հարա-
գատ միւրը Եւ իմաստը: Երկրորդ
մատեն մէջ Պ. Նորայր գոյն ճաշակ
մը կընծայէ իւր Հայերէն լեզուի ըն-
դարձակ բառարանին որա կաշխա-
տի շատ աւարիներէ ի վեր, ճշգե-
րով բառերուն նշանակութիւնը,
պէտքէն տալով ինչերը Եւ ստուգա-
բանութիւնը:

Ամենայն ուր որ կը պարտալի յու-
սա մե հայերէն լեզուի Եւ մատենա-
գրութեան, պէտք է որ ստանալ
այս մատենիկը: Կը գտնուի աւելն
Հայ գրախմբաւոյ քով, Յ. Արշակ
Էֆէնիսին խանութը ի Նարաթիւս Եւ
Վայրի գրախմբաւոյնը ի Մեծ վի-
ղոյն Բիւրոյն:

Գին 12 գահեկան արծաթ:

Պաւ ընթերցող, իրանճա մէրաղ-
լարը տէրքեալ օրաւ զալթը ինի
րէն միւթիւն վէ շանըն տիգղալթ
պուրնաւալընաւն, հիւ շիւրէն-
միւր Ետլ տուր քի, ճիւղէսինին
պատիւ մէմալէլէթի օղաւաղ
տըր:

ԸՆԹԱՅԻՐ

ԴԱՍՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ

ԿՐԹՈՒԹԵԱՆ

ԹՈՒՂԳԻՏՈՒԹԻՒՆ

ՆԱԽԱԳԱՏՐԱՍԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ
ՏԱՐԻՈՅ ՀԱՄԱՐ

Աշխատանք

Յ. Գ. ՓԱՆԱԳԱՆԵԱՆ

Նախնի լեզուի Մատենա շրջանը
112 Երեսէ բաղկացեալ այն գա-
տաղիկը Գաղիկացի հոգալար
Նախնալարճի ճիւղին Բար Բար-
անթիլի հանաւոր թեմալը պաւ:

րատուած Եւ Պ. Բարդի, ուրիշ
նշանաւոր մանկալարճի մը, բաղ-
մալիւ ինչերէնըլը ճոխացեալ
բաղալ, կը ծախուի գլխաւորաբար
Ս. Նախնան գրատունը, Ենի
ճամի 2 ինիկըլը ճատուէն թիւ
2, Եւ բար Զայ գրալաւաւալը քով:
Գին 100 փարա:

Պաւ կիւղէլ տէրս քիթալը, հիւ
իւրհէմիւր Ետլ տուր քի շոք մէք-
թէպէրիմիւրալէն գաղալը օրուա-
րաղ Սուրէնեան մէքթէպի մէլիւրի
պուրնաւն միւրէլի Էֆէնիսի,
կէնճ չաղընաւ թէչիւր զընըր:

Ք Ն Ն Ա Կ Ա Ն

ՊԱՏՄԱԲԵՆՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

Ըստ նորաղոյն Պատմական, Լեզուա-
րանական Եւ Բանասիրական տեղեկութեանց
Յ. Մ. ԳԱՐԱԳԱՆԵԱՆԻ

ՄԱՍՆ Ա.

ՆԱԽԱԳԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

1880

Ինչպէս որ անուէն կիւնացուի թէ այս-
նա գառալը Հայոց պատմութեան վրայ
ընթացեալ կիւնէլ ամեն գրաղիսի գործ
է. իւր անուան տակ գործին ամենա-
ծաւր աշխատութիւնը կը տեսնուի. ասանկ
գործի կամ աշխատութեան մը շատեր
անհամբեր կ'ստանան Եւ ամեն ժամանակ
գրալաւաւալը կ'ընեն կը հարցունեն թէ
Ա. Գառալը ինչպէս Գրական Հայոց Պատ-
մութիւնը կ'աւարտէ. արդ՝ Արգո
հեղինակը ինչպէ՞ր օր ժողովրդեան փափա-
քածը իրենց տալու համար ազգաբարեւ
Էօտի ամենաւաւր աշխատութեան ա-
թալին մարդ ելաւ ի զին մէկ արծաթ մէ-
սիսի. կեղծատեղիէն Եւ Գաղափեան
գրալաւաւալընը Զաղաւաղըր փա-
ղա. թիւ 20 Եւ Գրալաւաւալըն փալ յարկ
թիւ 25 Եւ ուրիշ Հայ գրալաւաւալը քով:

ԳՐԻՍՏՈՒԹԵԱՆ ԿՐՈՒԹԻՆ

ՃԵՄԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Եւ

ԳՐԱՐԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԳԱՐՈՅ

Ի Պատ. Կ. Գ. Գառնիկեանէ

Թիւ Ա.

60 սահմանէն խալթիթ օրաւ
իւրա մէղհէպ ըրալէսի, Պոնա-
ճեան մալաւաւալընաւ կիւղէլէն
թալ խալթիթ օրուդու հարաւ,
քէթըրիւ պալթընաւ տաւա. Պորո
աղաւըն տիւրքեանընաւ, վէ Ամէ-
րիգան խանը(Պալալ Հալալ) ալ-
թընաւը քիւթիւրալանէս վէ
քիթալալընաւ տիւրքալը փալա-
լաւ տալթընալընաւ տըր:

COMPAGNIES ANONYMES FRANÇAISES

ՏԵՆԻՉՏԷ ՄԱՆ ՍԻՆՈՒԹԻՒՆ ԻՏԷՆ ԱՆՈՒՆԻՄ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՒՄԵՐԱՆԵԱՆԱԼԱՐԸ

Ինչպէս գուժանաւարտան Գոմար-
ժընուալ, սերմանէսի Էւ Էֆէն Ֆրանց 1857 տէ իհտաւ
Մէլէ-Էֆ 1857 տէ իհտաւ
Օրուաւալ, սերմանէսի Էֆ Էֆէն Ֆրանց 1869 տա իհտաւ
Բէլէ-Էֆ 1869 տա իհտաւ
Օրուաւալ, սերմանէսի Էֆ Էֆէն Ֆրանց 1836 տա իհտաւ
Օրուաւալ, սերմանէսի Էֆ Էֆէն Ֆրանց տըր:

Պալէալ իւր օրուան տէնիւր սիւրթիմալը գուժանաւարտ, պիւրէնիւ
օրուալընաւ, վէ քէնի ինիլաւալ աղլէլիլին ճիւղէլի հալալիլէ, գա-
լէթ ֆալիլիլ շարթըրալ սիւրթիմալ իսիւր վէ թէլալիլալ միւրէլէլ ինի
իտէպիլիլէր:

Ի ի Ն Ա Ս Ս

Սա իւր Էֆէնիլ Էֆէնիլ

1876 տալ հարալ օրաւ քեալ	684,266 Ֆրանց
1877 " " " "	371,547 " "
1878 " " " "	347,256 " "

Ենիլիլ քեալ 1,103,169 " "

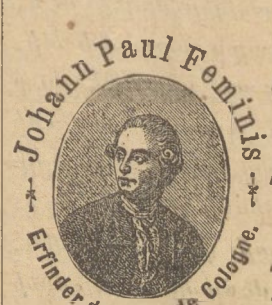
1878 Էֆէնիլ 31 տէ Էֆէնիլ

Մէրմանէ	8,500,000 Ֆրանց
Բեալաւալ ալթընալ ինիլալ աղլէլիլ	4,763,566 " "
Թէչիլ քեալ զարըլը ճիւղ օրուալ աղլէլ	4,823,314 " "

Ենիլիլ 42,086,880 " "

Անիլալալ, Գառնիլ քեալ քէթըրիւր Գոմարիլալ Մէլէլալ
Ալի փալա խանընաւ տըր:
Թէլալալ մալալալ
Յ. ԳՈՒՄԵՐԱՆԻ

Ս.Լ.Բ. Օ ՏԸ ԳՈՂՈՆԵԸ

Օ տը Գոլոնեըն
Էն ալէալ 1693
սէնէսինալ ժԱՆ
ԲՈՂ ԶԵՄԻՆԻՍ
Ին ինաւ ինչ-
ալիլ, վէ ժԱՆ
ԱՆԹՈՒՆ Զա-
րիւնըն Միւր
Էֆէնիլ 159
նիւմերու
Հօլթըրալ խանէսինալ ինիլալալ կէ-
չիլիլ 0 տը Գոլոնեըն տըր:
Ենիլիլ ինչերէնալ զընըր վէ մալ
պիւր մաղալ փար տըր:
Ինչպէս 0 տը Գոլոնեըն Ետլըր Գա-
լաթաւա Մէրթիլալ սօղաղընաւ 12
նիւմերու թընէլ խանընաւ ինչ
գալթա մէմալը մալաւալ միւրալ ժո-
ղէֆ Է Զօրթիլիլ օտաւընաւ տա-
լըր:

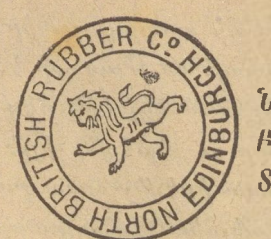
ԹԵՂԵՐ ԷԼՄԱՍ ՊԵՆՁԻՐ ԺԱՆԱՐ

Ինչպէս թալար զիւտալիլ
բարաղ օրուալ, սա կիւղի պէր-
րաղ վէ տըր Էլմաւալ անճաղ
Թէչիլալ ինչ Էլմալիլ օրուալ
պիւր Պէտէլիլ տըրաւալ սա.
րա, ինիլալ, տօղընալ տօղ-
ընաւ, կէթիլ վէ նալիլ
րէսի թարալալալ թէպիլիլ
օրուալ շարթըրալ ինչպէս թալ-
աւն կէթալիլիլ:
18 զրալթ պիւր ալթըն Ենիլիլ
18 զրալթ պիւր ինիլ քիւրէ 18
Ֆրանց տըր
Պալար թըպը Ետլալալ
րէսի կէթիլիլ Ենիլիլ վէ
քիւրէ կիւղի տըր:
60 սահմանէն բոտալ բուր
մալալալիլալ, ինչպէս Էլմաւալ
րէսի թէպիլիլ ալթընիլ կէթալ-
իլիլ:
Մէլթըր Ետլալալ շալալալ շալալ
րէսի մէլթըր Ետլալալ տըր:
Jules Lutzé,
Paris, 46, Boulevard Voltaire.

ՍԱՀԻՊ ԴԱՋԷԹԱ

ԿԱՐԱՅԵՆ Ե. ՓԵՆՁԱՆԵԱՆ

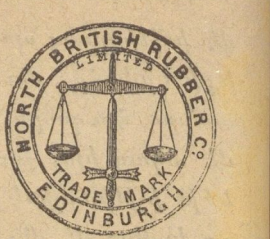
ԷՏԻՆՊՈՒՐԿՏԱ

ՆՕՐԹ ՊԻԹԻՆ ԲՈՂԵՐԹ ԳՈՒՄ

ԲԱՆԱՍՏԵՐԸ ՄԱՍՈՒԼԱԹԸ

ՏԱՆ ՊԻՐԻՆԻՆ ԶԻՆՍ ԱՍՏԻԿ

ԳԱՆՈՇԱՐ

Պաւ կիւղէլ գալթար ինիլալալ քիւտալընաւ շոգաւն պիւր
թանըր վէ ճիւղէլին Էնիլիլալ Ենիլիլ տալիլալ խօշնաւ օլ
մուլ տուր:

Ինչպէս գալթարըն այնի մարգա ինչ թալիլալ զուհուր ինիլ օլ-
տուղընաւ սօղընընալ ինիլալ օրուալ:

Պիլիլ գալթարըն, մէլթըր թալիլալ գալթարըն տէթըլիլ
թիլիլ Էսիլիլ:

Էսիլիլ պիլիլ գալթարըն ալթըր վաղըլ պաղմալը քի Էօթէ-
լէրին ալթընաւ ալթալ տալալ օրուալ, վէ քէնալընաւ Էսիլիլալ
Ետլըր օրուալ: Վէ հէր պիւր կալթարըն ինիլալ տէ թէրալի մար-
գա օրաւալ տըր:

Պիլիլ գալթարըն ինիլալ Գալթաւա Գառնիլալ Էօթէ-
լիլ Զատալալ Ն. Յ. Տիւրմանիլ Ետլիլալ մաղալալալալ, վէ
Էսիլիլալ օրուալ Սուլթան Զամալընաւ Գալթաւա խանը ալթընաւ
Ն. Յ. 68 տէ միւրալ Սլաւալալալ մաղալալալալ:

A

LA BELLE JARDINIÈRE

Ա. Լ. Ա. ՊԵՆ ԺԱՍԻՆԻԻՐ

Վ. ԹԻՐԵԿ Ե ԳՈՒՄ. Վ. ՇԸՄԻ

Գալթաւա Գառնիլ Էօթէ վաղը 27 նիւմերու մաղալալըն
ալթըր գալթընաւ Էթէ վէ շոգալալ ինիլ Բարի վէ Վիլէնա
նըն պիլիլիլ ֆալթըրալ մալալալալալ օրալալ Ետլըր Զա-
ղըր Էթալ վէ գալթըր ինիլ մալթըրալ տալթըր:

Մէլթըր մաղալալ ինիլ գալթընաւ տալիլ Բարի վէ Էսիլ-
րալըն պիլիլիլ ֆալթըրալալ մալթըրիլ Էնիլիլ ճիւղ Զալալ
թալալ վէ արըն ինչ տալթըրալալ տըր:

LA CENTRALE

Լ. Ա. ՍԱՆԹԵՐԱԼ

Լ. Ա. ԲԵՍ ՄԵՐԻՆԻՆՈՒՆԱԼ

Լ. ԻՆԻՆԻՆԻՆԻՆԱԼ

Մէլթըր ինչ Զալթըր սիւրթիլալ գուժանալը, մալթըն ֆիլալթ
ալթէլ Զալթըր սիւրթիլալ ինիլալ:
Մալթըր մէլթըր, Բարիլալ Ռիլիլ սօղալընաւ 108 նիւմերաւ տըր:
Մէլթըր ինչ գալթընալալ, մալթըր Զալալ ինչ Էսիլիլալ
պալալ ալթընալ, ինիլալալալ միւրալ ԶՈՒՄԻՆԻՆ ԺՈՒՐՏԱԼ տըր:

Թալթըր մալալալալ ալթըր, վէ Էսիլիլ ինիլ սիւրթիլալ մաղ ինիլ
Էսիլիլ Զալթըր սիւրթիլալ գալթընալ Մէլթըր Ս. Ն. ինիլալ
նընաւ պալալ ալթընալալ, վէ Գալթաւա Էթէ պիւրալ գալթընաւ մէ-
մալը մալալալ միւրալ Մալթըրիլ, վէ Գոլթըրալ Մալթըրիլ, Մէլթըր
Բիլիլալ, վէ Մէլթըրիլ նալալ տէթըր Զալթըր սիւրթիլալ գալթընալ
ալթըր Զալթըր ինիլալ մալալալ միւրալ Տ. Գալթըրիլ միւրալալ ին-
լէմէլիլ:

ՍԱՐԴԱՆՔԻՆ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՈՐՏԱԼԱՐԸ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՏԱԼԱՐԸ

Լոնդոն 30 Մարտ

Ինիլ գոմարիլ	93- ¹ / ₂
Էս. Ու. մարտ 21 աղլ. ալ.	10- ⁷ / ₁₆
" " գալթըն	10- ³ / ₄
Իսթիլալ	11- ¹ / ₂
" " " "	11- ¹ / ₂
" " " "	57-
(Պալ Են Թրէթըր)	17- ¹ / ₂
" " " "	10- ¹ / ₂
Օմալը Պալալ	11- ³ / ₄
Բուրա ինիլալ 1875	86- ¹ / ₂
Մալթըր ինիլալ պիլիլալ	58- ¹ / ₄
Ինիլալալ (Զալթըր)	38- ¹ / ₄
Տալթըր օմալիլ 1877 ինիլալ	80- ¹ / ₈
Գալթըր	67- ³ / ₄
Մալթըր Բարիլ 5 ալ փալ	38-
1877 Մալթըրիլալ Էսիլալ	38- ¹ / ₈

Լոնդոն 30 Մարտ

Զալթըր ֆոմալալ 5 1/2 ֆ.	85- 15
" " 5 1/2 ֆ. Ա.	-
մարթիլալ	85-42 1/2
Էսիլալ Ու. մարտ 21 աղլ. ալ.	118-07 1/2
" " գալթըն	10-65
1863 Իսթիլալ	10-65
1869 " " " "	57-80
1875 " " " "	56-25
Բուրա ինիլալ ինիլալ	55-75
Օմալը Պալալ	56-75
Զալթըր ալթընալ	55-25
Ինիլալ (մալթըր)	90-50
Զալթըր ֆոմալալ 5 1/2 ֆ.	91- 1/4
Էսիլալ Ու. մարտ 21 աղլ. ալ.	61- 3/8
Օմալը Պալալ	34-
Բուրա ինիլալ ինիլալ	295-75
Մալթըր ինիլալալ	16- 3/8
Զալթըր ֆոմալալ 5 1/2 ֆ.	25-25
Զալթըր ֆոմալալ 5 1/2 ֆ.	118- 08 3/4
Զալթըր ֆոմալալ 5 1/2 ֆ.	10- 87 1/2

Էս. Ու. մարտ 20 աղլ. գր.	11-14
" " մարտ 21 աղլ. ալ.	11-17
" " Էն Ենիլիլ	11-17
" " Էն ալթըր	11-16
" " Իսթիլ 3 տէ	11-16
1863 Իսթիլ (Մալթըր) 6 1/2 ֆ.	-
1865 " " " " 6 1/2 ֆ.	57-
1869 " (Բիլալ) 6 1/2 ֆ.	56-
1872 " (Պալ Են Թրէթըր) 4 1/2 ֆ.	51-1/2
1875 " (Բիլալ) 6 1/2 ֆ.	51-1/2
Բուրա ինիլալ շալթըր	55-1/4
Էթիլալ	57-1/2
Էթիլալ ֆալթըր	45-
Աղլ. ֆալթըր	09-

ԱԳՈՒՆԱԼ ԶԻՆԱԼ

Գրէթիլ Էթիլալ 6 1/2 ֆ.	5-50
Սալթըր Էթիլ 6 1/2 ֆ.	4-15
Ինիլալալ Պալալ	6-15
Սալթըր Էթիլ 0 1/2 ֆ.	5-
Թալթըր 5 1/2 ֆ.	5-50
Ինիլալ (մալթըր)	80-

ԱԳՈՒՆԱԼ ԶԻՆԱԼ

Օմալը ինիլալ 100 գրաւալ Դ. Փ.	110-05
Ինիլիլ ինիլալ	87-55
Զալթըր ալթընալ	80-09
Զալթըր ալթընալ	51-18
Զալթըր մէծիլալ	107-05
Մէծիլալ	212-09
Պէլիլալ	105-
Պալթըր	525-
Զալթըր ֆալթըր	8-54

ԱԳՈՒՆԱԼ ԶԻՆԱԼ

Էսիլալ Զալթըր	940-
Էսիլալալ	950-
Մալթըր 5 ալ	940-